

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE LOVRENC NA POHORJU

Lovrenc na Pohorju, september 2017

Dober vzgojni načrt nastaja v zaporedju več let

Vzgojni načrt šole je dokument, ki je nastal na osnovi oblikovane vizije in poslanstva šole, ki vključujeta vrednote v obstoječi zakonodaji Republike Slovenije in dokumentih, usklajenih na nivoju EU.

Z vzgojnim načrtom smo določili načine, s katerimi se bomo trudili razvijati varno in spodbudno okolje za doseganje in uresničevanjem ciljev in vrednot iz 2. člena ZoOŠ, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja.

Na podlagi izvedenih delavnic smo oblikovali vizijo OŠ Lovrenc na Pohorju:

Skupaj gradimo našo šolo ...

SPOŠTOVANJE
je temelj.

ODGOVORNOST
so trdni zidovi.

Streha je
ZNANJE

z razgledom čez obzorje
v širo no vesolje.

Podatke za oblikovanje vzgojnega načrta smo pridobivali na različne načine:

Vzgojni načrt, pravila šolskega reda in hišni red so bili sprejeti maja 2009. Ker smo želeli prevetriti vzgojni načrt in pravila šolskega reda, smo učitelje, starše in učence povabili, da razmišljajo in zapišejo nabor vrednot; kakšni naj bi bili v vzgojno-izobraževalnem procesu učitelji, starši, učenci in šola. Učitelji smo delavnico o vrednotah izvedli na pedagoški konferenci 16. 2. 2017, z učenci smo jih izvedli na razrednih urah 9. 1. 2017, in s starši na roditeljskem sestanku 10. 1. 2017.

19. 4. 2017 je šolska svetovalna služba na svetu staršev predstavila nabor vrednot vseh deležnikov. Sveta staršev so se poleg predstavnikov staršev udeležili tudi vsi razredniki in vzgojiteljice.

Z analizo smo ugotovili močna in šibka področja našega vzgojnega delovanja:

Močna področja: spoštljivi in prijazni medosebni odnosi med deležniki, skupna skrb za urejenost šole, sodelovanje v projektih, zanimive in osmišljene dodatne dejavnosti šole ter obogatitveni program, medsebojno sodelovanje in kvaliteten prenos informacij (v kolektivu, med starši in učitelji).

Šibka področja: premajhna doslednost učiteljev in učencev pri upoštevanju pravil šolskega reda, prikrito nasilje med učenci, premalo učenja v naravi in praktičnega dela.

Prioritetna področja našega vzgojnega delovanja so: strpnost v medosebni komunikaciji, preprečevanje fizičnega in verbalnega nasilja, prizadevanje za pozitiven odnos do lastnega zdravja in življenja, varovanje narave in naravne dediščine, hrane, vzgoja za odgovornost.

Natančnejše uresničevanje bomo opredelili v letnem delovnem načrtu šole za vsako šolsko leto posebej.

Sestavni deli vzgojnega načrta šole so:

- 1 temeljne vrednote,**
- 2 vzgojna načela,**
- 3 vzajemno sodelovalni odnos s starši,**
- 4 vzgojne dejavnosti:**
 - 4.1 proaktivne, preventivne dejavnosti,
 - 4.2 svetovanje in usmerjanje učencev,
 - 4.3 pohvale, priznanja, nagrade,
 - 4.4 vzgojni postopki, ukrepi, opomini.

1 TEMELJNE VREDNOTE

Vrednota je prepričanje, da je nekaj dobro in zaželeno. Opredeljuje, kaj je pomembno, kaj se spleča in je vredno truda. (Haralambos & Holborn, 1999)

Spoštovanje: strpnost, pravičnost, sprejemanje drugačnosti, spoštljivost, sočutje, kolegalnost, solidarnost, redoljubnost, prijaznost.

Odgovornost: sodelovanje pri pouku, redno opravljanje domačih nalog, samostojnost, kritičnost, organiziranost, upoštevanje pravil.

Znanje: želja po znanju, osmišljenost učenja, motiviranost, inovativnost, ustvarjalnost, radovednost, samoiniciativnost, vseživljenjsko znanje.

2 VZGOJNA NAČELA

Pri vzgoji bomo upoštevali predvsem naslednja načela:

- **načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja**, pri čemer bomo pri vzgoji in vzpostavljanju discipline upoštevali prepovedanost telesnega in psihičnega kaznovanja in spoštovali otrokovo človeško dostojanstvo;
- **načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev**, pri čemer bomo upoštevali otrokovo sposobnost prostega izražanja mnenj o vsem, kar je v zvezi z njim in le-to presojali v skladu z otrokovo starostjo in zrelostjo;
- **načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev**, kar omogoča številne priložnosti, da se med šolo in družino razvije dobro partnerstvo, ki se izraža v graditvi medsebojnega zaupanja in sodelovanja.
- **načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil**, saj se je potrebno v vsaki skupini oz. skupnosti dogovoriti za pravila skupnega življenja.

Poleg tega bomo upoštevali še:

- **načelo proaktivnega oz. preventivnega delovanja**,
- **načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline**,
- **načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednost**,
- **načelo osebnega zgleda**.

3 VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Sodelovalni odnos pri oblikovanju življenja in dela šole: sodelovanje v svetu staršev, svetu zavoda, šolskem skladu, komisijah.

Sodelovanje pri različnih vzgojno izobraževalnih vsebinah: interesne dejavnosti, dnevi dejavnosti, projekti, delavnice, prireditve, razstave, neformalna druženja, tekmovanja, eko akcije, humanitarne akcije.

Priprava in izvedba preventivnih dejavnosti: sodelovanje pri oblikovanju vzgojnega načrta, roditeljski sestanki, pogovorne ure, delavnice, predavanja za starše, šole za starše.

Svetovanje in usmerjanje: svetovalno delo, poklicno svetovanje, napotitve staršev v zunanje institucije, pomoč staršem v socialnih in finančnih stiskah.

Reševanje konfliktov: pogovori.

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI

4.1 Proaktivne, preventivne dejavnosti

Načrtovali in izvajali bomo proaktivne vzgojne dejavnosti, ki bodo temeljile na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, socialne in čustvene potrebe, razvijali samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobivali čut za odgovornost.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole se bodo organizirale v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, interesnih dejavnosti ali tudi v okviru šolskih projektov.

Prizadevali si bomo za:

- razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, medsebojne povezanosti in sodelovanje,
- oblikovanje ustreznih načinov ravnanja in usposabljanje za uspešno reševanje problemov,
- aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi,
- sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč,
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti,
- organiziranje aktivnega preživljanja učencev pred in po pouku ali med odmori (tekmovanja, športne dejavnosti, šolski radio, televizija v avli),
- izvajanje projektov (zdrava šola, eko šola ...),
- sistematično načrtovanje in izvajanje razrednih ur,
- načrtno in sistematično izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, zlorab in drugih odklonskih pojavov,
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost,
- načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- povečanje nadzora na določenih krajih ob določenih časih,
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje.

4.2 Svetovanje in usmerjanje učencev

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe, samokontrole in prevzemanju odgovornosti.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,

- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspeha, depresija (čustvena inteligenca),
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, skupnosti učencev šole, pogovornih ur, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah.

4.3 Pohvale, priznanja, nagrade

Učencem, ki z dejanji ali uspehi izkazujejo učne, umetniške, športne, voditeljske in druge sposobnosti ali pomembno prispevajo h kvalitetnejšemu življenju učencev, šola izreče ali podeli pohvale, priznanja in/ali nagrade. Vrste nagrad, način izbora in podeljevanja podrobneje določajo Pravila šolskega reda.

4.4 Vzgojni postopki, ukrepi, opomini

Kadar učenec zavrača samopresojo, svetovanje in usmerjanje ter ni pripravljen upoštevati potreb in pravic drugih in/ali se kršitve šolskih pravil ter dogovorov ponavljajo, se izvedejo vzgojni postopki in ukrepi, ki so natančno opredeljeni v Pravilih šolskega reda.

Kadar učenec krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, predpisi, akti šole in ko vzgojni postopki oz. vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena, se izreče vzgojni opomin.

Kako bomo spremljali izvajanje vzgojnega načrta?

Prvi vzgojni načrt smo pripravili leta 2009. Skozi vsa naslednja leta smo ga spremljali in nekajkrat sprejeli dopolnitve. V šolskem letu 2016/2017 smo se odločili, da bomo vzgojni načrt pregledali in ponovno izvedli delavnice med strokovnimi delavci, učenci in starši ter ga po potrebi na novo zapisali. Še posebej smo si želeli nove vizije. Ker smo prepričani, da dober vzgojni načrt nastaja vrsto let in ni stalnica, ga bomo spremljali tudi skozi vsa naslednja leta. Vsako leto bomo v letni delovni načrt zapisali prioritete vzgojnega načrta za šolsko leto. Izvajanje vzgojnega načrta bomo spremljali v okviru vzgojnega tima tako, da bomo določili kazalce uspešnosti ter definirali dokazila. Vzgojni tim bo izvajanje spremljal vsaj enkrat letno, in sicer meseca junija ali avgusta. Po potrebi bomo v vzgojni načrt vnašali spremembe, za katere bo potreben enak postopek sprejemanja, kot je bil postopek priprave.

Sprejem vzgojnega načrta

Pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta smo sodelovali vsi učitelji in drugi zaposleni na šoli, učenke in učenci ter njihovi starši. S starši smo sodelovali na roditeljskih sestankih z izvedbo delavnic in na svetu staršev. Z učenci smo sodelovali z izvedbo vsakoletne ankete, v okviru razrednih skupnostih na razrednih urah ter v okviru skupnosti učencev šole. S strokovnimi delavci smo izvedli delavnico, analizirali ankete ter delali v okviru tima za pripravo vzgojnega načrta.

Tim za oblikovanje vzgojnega načrta so sestavljale strokovne delavke: Polona Bedenik, Darja Miglič, Magda Osvald, Nataša Strmšnik in ravnateljica Marija Osvald Novak.

Predsednica sveta zavoda

Irena Črešnar, prof.

Sprememba vzgojnega načrta

Vzgojni tim je v mesecu septembru 2017 pripravil predlog sprememb vzgojnega načrta. Predlog je bil predstavljen učiteljskemu zboru na 2. pedagoški konferenci 18. 9. 2017 in takrat tudi potrjen. Staršem je bil predstavljen na roditeljskih sestankih v septembru 2017, obravnavan in potrjen je bil na svetu staršev 26. 9. 2017. Vzgojni načrt je bil obravnavan in 21. seji sveta zavoda 27. 9. 2017. Čistopis vzgojnega načrta je objavljen na spletni strani šole.

Lovrenc, 28. 9. 2017

Ravnateljica

Marija Osvald Novak, prof.